

MEDI AMBIENT L'EBRE té accés a la denúncia que va presentar el ministeri fiscal i que va obrir la investigació judicial sobre la fuga

Partícules radioactives, vint mesos després

En les valoracions sobre la fuga radioactiva succeïda a Ascó el 2007 el CSN no va preveure la totalitat del risc que es va produir, ja que es va basar només en les emissions sòlides fins al moment, però posteriorment van continuar apareixent-hi partícules radioactives. És a dir, un cop imposada la sanció pel ministeri d'Indústria, se'n van seguir trobant partícules. És una de les crítiques reiterades que exposa la fiscalia en la denúncia contra els directius d'Ascó, a la qual L'EBRE ha tingut accés. El CSN assegura que van ser "insignificants".

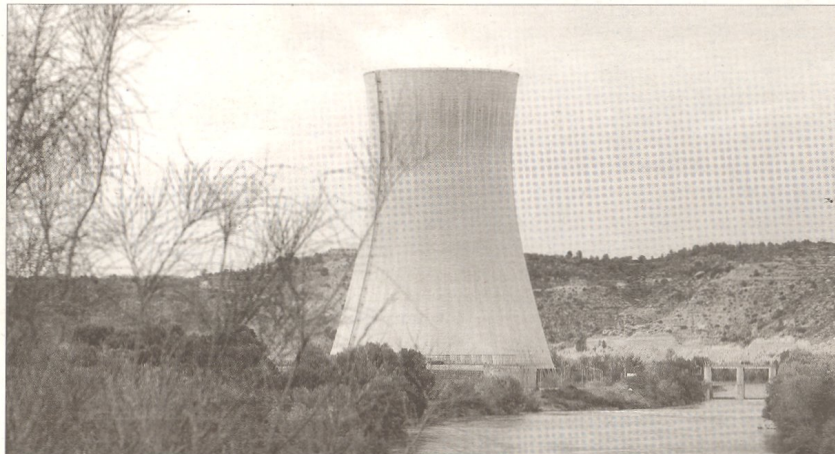
ASCÓ S. Berbis

Per primer cop, un any després que el ministeri fiscal denunciés davant el jutjat de primera instància de Gadesa tres directius de la central nuclear d'Ascó i l'inspector resident del CSN a la central per la fuga de partícules radioactives succeïda el novembre del 2007, el setmanari L'EBRE ha pogut conèixer íntegrament una denúncia que al seu dia no va ser accessible als mitjans de comunicació, que van rebre la informació bàsica a través d'una nota resumida difosa pel Tribunal Superior de Justícia de Catalunya. El document que va fer arribar el fiscal de Medi Ambient de Tarragona al jutjat de Gadesa tracta detallament la concatenació d'actuacions succeïda des que el 26 de novembre del 2007, "un

tària de la central –per la comissió de quatre infraccions greus amb relació a l'alliberament de partícules radioactives–, que "seguia existint contaminació residual en el sistema de ventilació" i, a més, segons el mateix informe del CSN, "encara segueixen apareixent algunes partícules en determinades zones de l'emplaçament". No és tot. El CSN afirma també que "han aparegut partícules l'origen de les quals no està lligat al succés notificable objecte de la denúncia". És a dir, a banda del seguit de presumptes negligències comeses en el succés en si, segons el fiscal "no es va posar en marxa un servei eficient de recerca i recollida de partícules radioactives, fet que va augmentar el risc de forma considerable, tant en possibilitat de dispersió com de contaminació. De fet, vint mesos després de l'incident, després de diversos mesos de recollida de partícules a instàncies del CSN, seguien trobant-se'n de noves". Amb aquesta manera de procedir, apunta el fiscal, "es posa els treballadors de la central, els visitants i el públic en general en una inadmissible situació de risc". Malgrat aquesta afirmació rotunda, fonts del CSN, a preguntes d'aquest setmanari, han minimitzat aquestes troballes, tot assegurant que "són fruit del programa de revisió amb l'escaner que es fa a les persones que entren a la central i en surten, i en qualsevol cas, les partícules que s'han localitzat són molt petites, insignificants, per això ni tan sols van traduir-se en un succés noticable".

L'INFORME DE TEODORO ABBAD

Un altre aspecte força rellevant de la denúncia és el relacionat amb l'informe també recollit tramès per l'assessor del ministeri de Medi Ambient

Imatge de la torre de refrigeració de la nuclear d'Ascó. / L'EBRE

DESTACAT

L'Audiència reclama que s'investigue

■ El darrer pronunciament judicial que s'ha fet públic vinculat al procés obert per la denúncia del ministeri fiscal prové de l'Audiència Provincial, que ha avalat el processament dels quatre directius en considerar que hi ha interrogants entorn als fets denunciats als quals cal donar resposta. Aquest pronunciament, emès el mes d'octubre passat, vuit mesos després de la denúncia, és la resposta negativa de l'Audiència al recurs d'apel·lació presentat per l'Associació Nuclear Ascó-Vandellòs contra el processament dels ja antics directius, amb l'argument que el Consell de Seguretat Nuclear (CSN) va descartar l'existència de perill greu per a la salut de les persones arran de la fuga radioactiva. L'informe aportat pel CSN diu que la possibilitat que s'hagués produït una exposició a les radiacions ionitzants per damunt dels nivells aplicables va ser molt remota i que "els potencials efectes serien lleus i localitzats". L'Audiència reconeixia en el seu escrit que per tal que existís un delictes contra el medi ambient cal que els fets hagen suposat un "greu perill per a l'equilibri dels sistemes naturals afectats per l'activitat o per a la salut de les persones". Tot i això, apunta que en el mateix informe del CSN es constaten un seguit d'incompliments que cal concretar avançant en les investigacions. ■

dors de la central, els subcontractats, altres treballadors no exposats i els visitants (cal recordar que no se'n van suspendre les visites, fins i tot d'escolars), s'apunta en la denúncia que "les proves a escolars i a altres visites es van fer diversos mesos després de la fuga de partícules, amb monitors portatils tipus Quicky i no són del tot idònies perquè no permeten detectar la irradiació externa i, pel que fa a la interna, en haver-se realitzat almenys diverses setmanes després de l'emissió i la possible ingestió de les partícules, haurien sigut expulsades de l'organisme per vies naturals temps abans i no seria detectable una afectació cel·lular". ■

o dos operaris sense experiència prèvia en l'operació" van abocar uns 50 litres d'aigua i fangs radioactius a la piscina de combustible nuclear gastat, fins que el mateix fiscal va rebre l'informe que li va enviar el Consell de Seguretat Nuclear (CSN), el juliol del 2009, valorant el succés. I una de les noves aportacions de la denúncia és la constatació, a partir del mateix informe del CSN, que al juliol del 2009, és a dir, després que el ministeri d'Indústria imposés (al maig) una sanció de 15,4 milions a Endesa com a propie-

adscrit a la fiscalia de Medi Ambient Teodoro Abbad, sobre la dispersió de les partícules i el seu possible pas a la cadena tròfica. Explica el fiscal que l'informe d'Abbad apunta que "no hi ha dubte que en qualsevol cas es va superar la ubicació del talús de l'EBRE, que hi va haver deposició real sobre el sòl del sistema agroforestal, que les partícules per rentatge o per arrossegament van poder

arribar al sistema fluvial i que és altament probable que per qualsevol de les vies part del material radioactiu entrés a la cadena tròfica, la cúspide de la qual és l'home, a través de les plantes, animals terrestres o fauna".

I encara un tercer punt destacat, respecte a les proves radiològiques que es van fer posteriorment, i a les quals van ser sotmesos els treballa-

Mesa d'Alcaldes
de l'Energia
de Catalunya